

การเมืองของขบวนการชาวนานาชาติในอินโดจีน

นายประภาส ปิ่นตบแต่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการตีพิมพ์ตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐศาสตร์

สาขาวิชา รัฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 947-639-037-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

117448191 - 5 ๒๕๕. 2545

THE POLITICS OF GRASSROOTS ENVIRONMENTAL MOVEMENTS IN THAI SOCIETY

Prapart Pintobtang

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Political Science**

Faculty of Political Science

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 947-639-0370-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเมืองของขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย

โดย

นายประภาส ปิ่นตบแต่ง

สาขาวิชา

รัฐศาสตร์

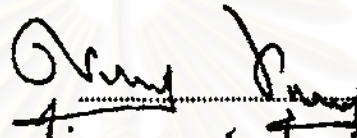
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ม.ร.ว.พฤษิสาณ ชุมพล

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

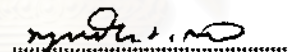
รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี

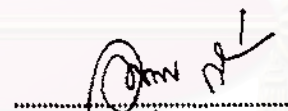
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณวุฒิปรัชญา

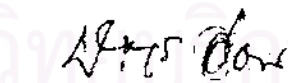

..... กณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

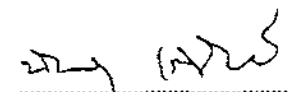

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ม.ร.ว.พฤษิสาณ ชุมพล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

..... กรรมการ
(อาจารย์บัณฑิต อ่อนคำ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ฉันทนา บรรพศิริโชติ-หวันแก้ว)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พิษณุ เสวียมพงษ์)

ประกาศ ปิ่นคณเต้ง : การเมืองของขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย (THE POLITICS OF GRASSROOTS ENVIRONMENTAL MOVEMENTS IN THAI SOCIETY)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ม.ร.ว. พงศพิศาว ชุมพล, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร. อนุสรณ์ ถิมมณี,
352 หน้า. ISBN 974-639-037-6.

งานวิจัยเรื่อง "การเมืองของขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า ประการแรก เหตุใดจึงเกิดการกระทำรวมหมู่ของชาวบ้านในลักษณะของขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม และประการที่สอง จุดหมายและวิธีการเมืองเป็นอย่างไร โดยเลือกศึกษาเฉพาะกรณีคือ "สมัชชาคนจน" ในช่วงปี พ.ศ. 2539-40

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายและโครงการพัฒนาของรัฐที่ส่งผลกระทบเป็นลบต่อสภาพการดำรงชีวิตของชาวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นชนบทเป็นเงื่อนไขจำเป็น ส่วนเงื่อนไขเพียงพอมีด้านการพัฒนาองค์กรและโครงสร้างโอกาสทางสังคมและการเมือง ในด้านการพัฒนาองค์กรประกอบด้วย องค์กรที่อิสระจากรัฐและพรรคการเมือง ความสามารถในการระดมทรัพยากรและระดมผู้เข้าร่วมการเคลื่อนไหว ภาวะผู้นำรวมหมู่ การหนุนเสริมอย่างต่อเนื่องโดยองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) การจัดการชุมนุมเรียกร้องที่มีประสิทธิภาพ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ภายในที่ได้ผล ซึ่งแปรความเดือดร้อนเป็นการกระทำรวมหมู่ได้ การพัฒนาองค์กรเช่นนี้เกิดขึ้นได้ในบริบทแวดล้อมที่มีโครงสร้างโอกาสทางสังคมซึ่งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นกระแสที่สูง และโครงสร้างโอกาสทางการเมืองซึ่งปราศจากการควบคุมปราบปรามอย่างรุนแรง

นอกจากนี้ พบว่า จุดหมายของขบวนการมีลักษณะกว้างไกลกว่าการเรียกร้องให้แก้ไขความเดือดร้อนเฉพาะหน้า คือ รวมถึงการผลักดันการเปลี่ยนแปลงนโยบายและกฎหมาย ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจสาธารณะ วิธีการต่อสู้ใช้การสร้างอำนาจด้วยการทำพันธมิตรกับองค์กรพัฒนาเอกชนและนักวิชาการ ตลอดจนแสวงหาความเห็นอกเห็นใจจากสาธารณชน โดยอาศัยความร่วมมือจากสื่อมวลชน ทั้งหมดส่งผลเป็นความสำเร็จระดับหนึ่งในการผลักดันให้รัฐบาลตอบสนองจุดหมายของขบวนการ

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....รัฐศาสตร์.....
ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C630249 : MAJOR POLITICAL SCIENCE

KEY WORD: GRASSROOTS MOVEMENTS / ENVIRONMENTAL POLITICS / PUBLIC POLICY

PRAPART PINTOBTANG : THE POLITICS OF GRASSROOTS ENVIRONMENTAL MOVEMENTS IN THAI SOCIETY. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PRUDHISAN JUMBALA. THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. ANUSORN LIMMANEE, Ph.D. 352pp. ISBN 974-639-037-6.

This study set out to examine the conditions making for collective action in the form of grassroots environmental movements, the movements objectives and the methods used to achieve them. The study confined itself to the Thai case of the 'Assembly of the Poor' (Smucha Khon Jon) in 1996-97.

The study found that government strategy of export-led industrialization, in spawning policies which adversely affected the livelihood of the poor, especially in rural communities, was the necessary condition for their emergence. Sufficient conditions comprised organizational development and social and political opportunity structures. Organizational development factors included the creation of an organization autonomous of the state and political parties, resource mobilization capabilities, active involvement of the aggrieved, collective leadership, considerable assistance from NGOs, effective management of protest activities and the creation of intra-organizational learning processes. These made for collective action. Such organizational development was made possible by the then existing context of a social opportunity structure of environmentalism as a social current and a political opportunity structure wherein state control was not harsh.

The movement's objectives were found to have been more than grievance redress. They included the advocacy of policy, of legal changes, and of popular participation in public decision making. The strategies employed included the organization of an extensive network and empowerment through alliance-making with NGOs and academics and obtaining public sympathy through media cooperation. All these made for a certain level of success in pressuring the government to concede to the movement's objectives.

ภาควิชา _____
สาขาวิชา รัฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติกร *Shun Thonwut*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Prudhisan Jumbala*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม *Anusorn Limmanee*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลือและความเอาใจใส่ให้คำแนะนำของ รองศาสตราจารย์ น.ร.ว.พทุทธิสาฒ ขุนพล และรองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ถิ่นมณี ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านด้วย และเนื่องจากได้รับทุนวิจัยครั้งนี้บางส่วนจากศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณพี่น้องในสมัชชาคนจนที่ได้ยึดมั่นต่อความทุกข์ ความยากในการมาปักหลัก ชุมชนจนทำให้สังคมเห็นถึงมัจฉาพัฒนาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่คนเล็กๆ ในสังคมไทย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงสามารถเกิดขึ้นได้ ขอขอบพระคุณกลุ่มเพื่อนประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณประสิทธิ์พร ภาพอ่อนศรี คุณนิติรัฐ ทรัพย์สมบูรณ์ คุณสุริยัน ทองหนูเอียด ฯลฯ ที่กรุณาให้ ข้อมูลทั้งด้านการสัมภาษณ์และเอกสารทุกชิ้น อาจจะกล่าวได้ว่าเอกสารทุกชิ้นเกี่ยวกับสมัชชาคนจนมาจากหน่วยงานทั้งสองนี้ รวมทั้งพี่ๆ น้องๆ ที่ปรึกษาสมัชชาคนจนที่ได้ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้านสำหรับงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ ขอขอบคุณมูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ ที่ได้ให้ใช้ ห้องสมุด เอกสารต่างๆ รวมทั้งอนุเคราะห์อุปกรณ์ในการผลิตต้นฉบับ และน้องๆ อีกหลายคนที่ได้ ช่วยเหลือจนทำให้งานเสร็จสมบูรณ์

ท้ายนี้ ความสำเร็จนี้คงเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีกำลังใจจากพ่อและแม่ รวมทั้งครอบครัวและ ลูกที่น่ารักทั้งสองคน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประกาศ ปีนคบแต่ง
พฤษภาคม 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	6
1.3 กรอบแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
1.4 สมมุติฐาน.....	7
1.5 วิธีการศึกษา.....	8
1.6 ขอบเขตของการศึกษา.....	10
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 กรอบคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ความนำ.....	11
2.2 กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.2.1 แนวการวิเคราะห์การเมืองแบบกลุ่มผลักดัน.....	13
2.2.2 แนวการวิเคราะห์แบบชนชั้นดั้งเดิม.....	24
2.2.3 แนวการวิเคราะห์แบบขบวนการทางสังคม.....	26
2.3 ข้อสรุปในเชิงกรอบแนวคิดทฤษฎีและการสร้างตัวแบบการเมือง ของขบวนการทางสังคม.....	32
2.4 คำถามวิจัยและสมมุติฐาน.....	36
2.5 สรุปท้ายบท.....	41
3 ภาพรวมขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อมและสมัชชาคนจน.....	47
3.1 ความนำ.....	47

สารบัญ (ต่อ)

3.2 พัฒนาการของขบวนการทางสังคมและการรวมกลุ่มของชาวบ้านในชนบท.....	47
3.3 เครือข่ายขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม.....	67
3.3.1 ภาคเหนือ.....	67
3.3.2 ภาคอีสาน.....	69
3.3.3 ภาคใต้.....	74
3.3.4 ภาคกลาง/ภาคตะวันออก และกรุงเทพมหานคร.....	74
3.3.5 สรุป.....	75
3.4 เครือข่ายสมัครชนคนจน.....	78
3.4.1 การก่อเกิด.....	78
3.4.2 กรณีปัญหา : ปริมาณและขอบเขต.....	79
3.4.3 ลักษณะเครือข่าย.....	85
3.5 สรุปท้ายบท.....	88
4 เงื่อนไขเชิงโครงสร้าง : การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจ - การเมืองตั้งแต่ทศวรรษที่ 2520.....	89
4.1 ความนำ.....	89
4.2 รัฐ ภาคธุรกิจและชุมชนท้องถิ่นในทศวรรษที่ 2520.....	90
4.2.1 การพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก.....	93
4.2.2 “เกษตรครบวงจร” และอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการส่งออก.....	97
4.2.3 อุตสาหกรรมไม้โตเร็วและนโยบายอนุรักษณ์.....	102
4.2.4 การพัฒนาพลังงาน.....	109
4.2.5 ดันทุนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	111
4.2.6 สรุป.....	113
4.3 ระบบการเมืองปกติ และบรรยากาศของประชาธิปไตยแบบตัวแทน.....	116
4.3.1 ความไม่เพียงพอของประชาธิปไตยแบบตัวแทน.....	116
4.3.2 นักเลือกตั้ง ราชการ กับชุมชนท้องถิ่น.....	118
4.3.3 ชุมชนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....	121
4.3.4 กลไกราชการปกติกับการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง.....	122
4.4 สรุปท้ายบท.....	125

สารบัญ (ต่อ)

5 การพัฒนาองค์กร : กรณีศึกษาชนชน.....	127
5.1 ความนำ.....	127
5.2 โครงสร้าง เครือข่ายและองค์การการเคลื่อนไหวชนชน.....	127
5.2.1 บทเรียนจากสกอ.อ.....	127
5.2.2 การปรับโครงสร้างองค์การการเคลื่อนไหว.....	131
5.2.3 โครงสร้างภายในและการตัดสินใจภายในเครือข่ายชนชน.....	135
5.3 ผู้นำชาวบ้านและบทบาท.....	138
5.4 พันธมิตรและการสร้างพันธมิตร.....	146
5.5 กระบวนการเรียนรู้ภายใน.....	149
5.6 สรุปท้ายบท.....	153
6 บริบทแวดล้อมการพัฒนาองค์กร.....	156
6.1 ความนำ.....	156
6.2 โครงสร้างโอกาสทางการเมือง.....	156
6.3 โครงสร้างโอกาสทางสังคม.....	165
6.3.1 NGO และบทบาทในการเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม.....	165
6.3.2 สื่อมวลชนและการเติบโตของสังคมประชา.....	175
6.4 ฝ่ายต่อต้านและการควบคุมปราบปรามจากรัฐ.....	180
6.4.1 ช่วงการประชุมใหญ่ครั้งที่ 2	181
6.4.2 ช่วงการเคลื่อนไหวในอดีต.....	184
6.5 สรุปท้ายบท.....	191
7 จุดหมายและวิธีการต่อสู้.....	195
7.1 ความนำ.....	195
7.2 ข้อเรียกร้องและจุดหมาย.....	195
7.2.1 ปัญหาและความเดือดร้อน.....	195
7.2.2 จุดหมายของขบวนการ.....	201
7.3 ยุทธศาสตร์และวิธีการต่อสู้.....	205
7.4 การประชุมใหญ่ครั้งที่ 2.....	214
7.4.1 การตัดสินใจชุมนุม.....	214

สารบัญ (ต่อ)

7.4.2 การระดมผู้ชุมนุม.....	215
7.4.3 การระดมทรัพยากรในการชุมนุม.....	219
7.4.4 การจัดการภายในการชุมนุม.....	231
7.4.5 กิจกรรมการเคลื่อนไหวต่อสู้ระหว่างการชุมนุมยกที่ 2	232
7.5 สรุปท้ายบท.....	241
8 ผลลัพธ์จากการเคลื่อนไหวต่อสู้.....	243
8.1 ความน่า.....	243
8.2 ผลการเจรจา การเปลี่ยนแปลงด้านนโยบาย และสัมพันธภาพทางอำนาจในสังคม..	243
8.2.1 การอนุมัติงบประมาณแก่สมาชิกคนจน.....	246
8.2.2 การยุติโครงการ/นโยบาย.....	256
8.2.3 การเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบาย.....	259
8.2.4 การแปลงแปลงในกติกาสัมพันธภาพทางอำนาจระหว่างชุมชนกับรัฐ..	264
8.3 สรุปท้ายบท.....	266
9 บทวิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	267
9.1 ความน่า.....	267
9.2 เหตุใดจึงเกิดขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม.....	267
9.2.1 เส้นใจจำเป็นด้านโครงสร้าง.....	267
9.2.2 เส้นใจเพียงพอค้ำองศ์กร.....	275
9.3 การเมืองของขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม.....	284
9.3.1 จุดหมายของขบวนการฯ.....	284
9.3.2 วิธีการต่อสู้.....	286
9.3.3 ผลลัพธ์ของการเคลื่อนไหวต่อสู้.....	287
9.4 บทสรุป.....	291
9.5 ประเด็นถกเถียงด้านกรอบแนวคิดและทฤษฎี.....	293
9.6 ข้อเสนอแนะ.....	296
รายการอ้างอิง.....	297
ภาคผนวก.....	315
ประวัติผู้เขียน.....	352

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงความแตกต่างระหว่างขบวนการทางสังคมกลุ่มผลประโยชน์.....	34
ตารางที่ 2 แสดงการเดินขบวน ชุมนุมประท้วงในช่วงรัฐบาลชาติชาย : เฉพาะปี 2533.....	.54
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนการเดินขบวนของประชาชนในประเด็นปัญหาต่าง ๆ.....	56
ตารางที่ 4 แสดงประเด็นในการเดินขบวนที่เกิดจากการขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรดิน น้ำ จำแนกตามภาค : เปรียบเทียบปี 2537 และ 2538.....	57
ตารางที่ 5 แสดงเปรียบเทียบจำนวนกรณีปัญหาขกที่ 2 และขกที่ 1.....	79
ตารางที่ 6 แสดงกรณีปัญหา คริวเรือน และผู้เดือดร้อนในสมัชชาคนจน ของการชุมนุมขกที่ 2.....	82
ตารางที่ 7 แสดงกลุ่มปัญหาสมัชชาคนจน จำแนกตามกลุ่มปัญหา.....	83
ตารางที่ 8 แสดงกลุ่มปัญหาป่าไม้-ที่ดินแยกตามภาค.....	83
ตารางที่ 9 แสดงปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ช่วงปี 2523-2536	92
ตารางที่ 10 แสดงสินค้าส่งออก พ.ศ. 2524-2536.....	94
ตารางที่ 11 แสดงจำนวนนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย(ถึงปี 2536).....	95
ตารางที่ 12 แสดงการเติบโตของนิคมอุตสาหกรรมกระจายตามภูมิภาค.....	96
ตารางที่ 13 แสดงจำนวนโรงงานในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2525-2534.....	96
ตารางที่ 14 ประมาณการความต้องการใช้น้ำในประเทศไทย ในช่วงปี 2524-2539 (หน่วย:พันล้านลบ.ม./ปี).....	97
ตารางที่ 15 แสดงอัตราเงินกู้ยืม/กส.เปรียบเทียบกับระหว่างเกษตรกรรายย่อย กับบริษัทธุรกิจการเกษตรขนาดใหญ่.....	99
ตารางที่ 16 แสดงความต้องการพลังงานแหล่งตามภาคเศรษฐกิจ(ร้อยละ).....	109
ตารางที่ 17 แสดงประเภทของผู้ใช้ไฟฟ้าปี พ.ศ. 2534.....	110
ตารางที่ 18 แสดงกรณีปัญหาสมัชชาคนจน 125 กรณี จำแนกตามเครือข่าย.....	134
ตารางที่ 19 แสดงภูมิหลังของพ่อครัวใหญ่สมัชชาคนจน.....	140
ตารางที่ 20 แสดงประสบการณ์ชีวิต/การต่อสู้ของพ่อครัวใหญ่สมัชชาคนจน.....	141
ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบท่าทีของรัฐบาลต่างๆ ต่อการเดินขบวนชุมนุมประท้วง.....	164
ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและพื้นที่ของอาสาสมัครชาวบ้านของมูลนิธิ อาสาสมัครเพื่อสังคม ปี 2540.....	171
ตารางที่ 23 แสดง NGO ที่เลี้ยงและทำงานสนับสนุนกรณีปัญหาต่างๆ ในสมัชชาคนจน.....	173

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 24 แสดงบทความ/บทวิเคราะห์/รายงานของหนังสือพิมพ์รายวัน เกี่ยวกับการชุมนุมของสมาชิกคนจนชกที่ 1 และชกที่ 2.....	179
ตารางที่ 25 แสดงประเภทและจำนวนร้านค้าในที่ชุมนุม.....	223
ตารางที่ 26 แสดงจำนวนเงินซึ่งได้ระดมเพื่อการต่อสู้ของสมาชิกคนจน.....	226
ตารางที่ 27 แสดงค่าใช้จ่ายโดยประมาณของชาวบ้านในการชุมนุมชก 2.....	230
ตารางที่ 28 แสดงการตั้งประธานในการแก้ปัญหาในกลุ่มปัญหาต่างๆ ของสมาชิกคนจน.....	233
ตารางที่ 29 แสดงสรุปการแก้ไขปัญหามัชชชคนจน 125 กรณี	245
ตารางที่ 30 แสดงจำนวนกรณีปัญหาของสมาชิกคนจน 125 กรณีที่ได้รับการแก้ไข เมื่อสิ้นสุดรัฐบาลพลเอกชวลิต.....	246
ตารางที่ 31 แสดงการอนุมัติงบประมาณแก่สมาชิกคนจนกรณีกลุ่มเขียนขนาดเล็ก ที่สร้างเสร็จแล้ว 6 เดือน	248
ตารางที่ 32 แสดงข้อตกลงและผลการดำเนินการกรณีกลุ่มเขียนสร้างแล้ว	251
ตารางที่ 33 แสดงงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลกรณีปัญหาป่าไม้ที่ดิน.....	253
ตารางที่ 34 แสดงงบประมาณที่รัฐบาลชวลิตได้จ่ายและรับปากจะจ่าย แก่สมาชิกคนจน.....	255
ตารางที่ 35 แสดงกรณีปัญหาที่มีการยุติโครงการชั่วคราว.....	258
ตารางที่ 36 แสดงการเสนอกฎหมายนโยบายใหม่ และ/หรือผลักดันให้เกิด การวางนโยบายที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว.....	262
ตารางที่ 37 แสดงการเข้าไปมีส่วนร่วมในกลไกการตัดสินใจในระดับ แผนการปฏิบัติงาน.....	264

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างขบวนการทางสังคมและรัฐ.....	33
แผนภูมิที่ 2 แสดงกรอบในการศึกษาปัจจัยบริบทแวดล้อมเชิงโครงสร้าง และกระบวนการก่อเกิดขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม.....	42
แผนภูมิที่ 3 แสดงส่วนต่างๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์กับขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อม.....	46
แผนภูมิที่ 4 แสดงการเดินทางขบวน ชุมนุมประท้วงในประเด็นเกี่ยวกับ ปัญหาที่ทำกินในเขตป่า.....	58
แผนภูมิที่ 5 แสดงการเดินทางขบวน ชุมนุมประท้วงในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาน้ำและมลพิษ จากอุตสาหกรรม.....	59
แผนภูมิที่ 6 แสดง 125 กรณีปัญหาสามัญชนคนจน.....	81
แผนภูมิที่ 7 แสดงโครงสร้างการทำงานในลักษณะเครือข่ายของกลุ่มเชื่อม.....	87
แผนภูมิที่ 8 แสดงโครงสร้างสมาชิกเกษตรกรรายย่อยภาคอีสาน(สทช.อ.).....	129
แผนภูมิที่ 9 แสดงโครงสร้างสมาชิกคนจน.....	133
แผนภูมิที่ 10 แสดงพันธมิตรในสมาชิกคนจน.....	147
แผนภูมิที่ 11 แสดงการเดินทางขบวนประท้วงในบริบททางเศรษฐกิจ-การเมืองช่วงต่างๆ	158
แผนภูมิที่ 12 แสดงจำนวนผู้ชุมนุมในช่วงเวลาต่างๆ.....	218

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย